

Կըրկնապատիկ հարուածներէն կ'երերայ,
Եւ ցատկելով ծըլիսիներէն գէսա ի դուրս'
Դիրան թէւերը շառաչով կ'իշնան վար:
Բըռուութեան թափն իրէն ճամբայ կը բանայ.
Ներս կը խոժեն Դանայեցիք, կը սպաննեն
Հանդիպածնին. կը խորուակն ամէն մուսք,
Եւ արփանիքը զօրփեռով կ'ողողէն:

Փըրփառդէջ գետն՝ որ իր թուռմերը պատուած
Լը տապալէ ամբարտակներն արգելիչ,
Նուազ անեղ թափով դաշտերը կ'իշնէ
Հեղեղասաստ յորձանքներովն յորդադէմ
Եւ կը քըշէ հետը հօտերն ու զոմերն:
Ես իսկ տեսայ նախնիքներէն սըրաբեած
Կատղած Պիտոսն, Ասորոդիները երկու
Ենմքին վըրայ, տեսայ նահե Հեկաբէն
Եւ իր հարսներն հարիւր, Պրիամը նոյնակէս
Որ կը պրզէք բագիներն ի՞ր արինով,
Եւ հուրն՝ որ ինքն իսկ նըլիրե՞ն սըրբեր էր:
Կործնեցան որըսկապանները յիսուն՝
Թուռերուն մնձ յոյսն, ու գոյսները ցպեղ
Աւարներով և ոսկիով խոժերուն
Ճոխապանոյց պըմինքներով զարդարուած.
Ուր որ հրոդէն չըկայ՝ գրաւեր են Յոյներն:

Թարգմ. Հ. Ա. ՂԱԶԻԿԱՆ
ԵՐԱՐՈՒՄ ԳԻՒՐ

ՎԱՐԴԻ ՓԵՐՓԵՐ
Վարդերը՝ ցող երազներով կը նըլիշնեն,
Իրենց կարմիրը կ'առոյզնայ քունին մէջ,
Սիրոյ վանկիքն ալ ծոցն անոնց կը հընչն
Շողէն, թըռչնէն, կապոյտներէն լուսննէչ:

Երեկոյին հատիկ, հատիկ կը թափին
Ան վարդ փերթեր՝ կ'եանքի փուչէն վիրաւոր,
Երիթա անոնց՝ վըրիտ ծրփանքն է ափին
Ուր կը խամրի իրենց մարմինը աղուտը:

Ու չոր բիրն ալ թուփին վըրայ սարսըռուն
Կրդկաթ արցունք մը կը քամէն և առուն
Ապշուպելով զայն փերթերուն կը տանի:

Ահ, սըրտիս պէս սէրէն, խինդէն յար թափուր
կը հեծեծէ իմ վարդենիս ընտանի,
Մինչն քերէ գարունն հըմայքն իր բուռ բուռ:

1907 Փետ. 17

ԱՀԱՐՈՒ

Digitised by

ԳԵՐԵՎԵՐԱԿԱՆԻՆ ԽԱՉՔԻ

Խաչ մը զըրի Հօրլս Հողքին վրայ անլոյս,
Ան պուտ մը սեհ՝ անհուն սեին յահանեցի.
Եւ իր կուրծքին ես փորեցի կրօնի «Յոյս»,
Հօրն հաւագին պէս խո՞ր որ ալ չի հիւծի:

Փըրկէն ժառանգ՝ այդ ճառագայթը սեւին,
Պիտ՝ պաշտպանէ յոյսէրն անոր աճիւնին՝
Թոյցն ժանիքի կըրծութներէն պիզ գեւին.
Եւ պիտ՝ հըսկէ այն երկնիքին՝ զոր ունին:

Մարմար շիրմէն վեր է այդ խաչը փայտէ,
Զի հոն ժպակիսն իր Ասուուծոյն կը կաթէ,
Գրախորի պըրտիկ բաժինն իրեն շարժելով:

Ու այդ «Յոյս»ն հոն պիտ՝ ճաճանչէ հաւատքով,
Ժամանակին և զարերուն վրայ յոլով,
Մինչն թըռչի իւր Ամբողջին փառքին բով:

ԱՀԱՐՈՒ
Աւ. Մ. Ռաֆ. Վրժեն.
1907 Փետր. 28

Կ Ա Թ Ի Լ Ն Ե Ր

Հեկեկանքով՝ շիթ շիթ եթերը կու լայ
Զանձըրոյթովը անհունի լըլկումին,
Թորիշներէն արծուի առնուլ ջանայ մին
Մարդուն գալու մարդուն որ ինքն ալ կու լայ:

Եւ կաթիլներ ջերմ կարօտի վագքերով
Մեզի կու զան՝ ցօղն ըլլալու կամ արցունք
Մալզին, նոհնին դալար սարի մը բարձունք,
Զի հոս սէր կայ ժըպիտ և սիրտ մը խըռով...

Ահանք արցունչ մը իրենց հետ կը բնեն,
Ինչպէս դուզոջ կաթիլ կուսին բիբերէն
Աէր մը բերէ և կամ զալուկ մը սուզի:

Աշքեր կ'ուզեն՝ անոնց արցունքն ըլլալու
Զինչն հոսէլու. մարդուն ցաւերը լալու,
Ու վաղ դարձեալ ցընդիլ իբրև մեզմ չոգի:

ԱՀԱՐՈՒ

1907 Փետր. 20

Մ. Վ.
Ա. R. A. R. @

Ա Ղ Օ Թ Է · · ·

Աղօթէ... ծունկի եկած, վարդարանը ափիդ
մէջ, ճակատը խսհուն և աչերդ երաղկուտ:

Աղօթէ... յոյզերով փրփրուն ֆէլլահի մը
նման, անոր խորհրդաւոր ու խորանէն ներշնչու-
մով...:

Աղօթէ... սեւ քուրմի մը նման՝ որ ճակատը
բազինին մերկ մարմարին կը դնէ, կուռփի մը
անժպիտ, անկարեկիր հայեացքին տակ:

Աղօթք սարսուն թեւեր թող առնէ՝ եթե-
րասլաց ճնջուկի մը պէս, և առոյդ թարմու-
թիւն մը՝ առաւտեան երազներուտ:

Աղօթէ... խորանին ձիւն փրփուրներուն առ-
ջեւ, գալկահար Աստուածածնիդ արտօսրին առ-
ջեւ:

Աղօթէ... հիմա մրմունջ մը աղօթքի ու ծուէն
մը խունկի պէտք ունի թոշչքս...:

Աղօթէ... քնքուշ եկեւէջներ հիւսէ հոգիկ
ներդաշնակութիւնով, նախշուն թեւեր շինէ սըր-
տիդ բարբախութերով:

Աղօթէ՝ աղօթէ... մինչեւ որ վարդարանիդ
շրջանը լմսայ, ու մրմունջներդ հատնին:

Աղօթէ... զի վարը՝ գժբազդներու խուժանը
կը տառապի և աղօթքի կը տեսայ, սիրոյ վան-
կերու կը կարօտի:

Աղօթէ... զի երբ երկրի գթութիւնը հատնի
և մարգիր դաժան դառնան, աշքը երկնին կը
նայի...:

Աղօթէ... զի աղօթքը ճակատը պայծառ կը
պահէ:

Աղօթէ, աղօթէ...

Աշարու

19 Հոկ. 1907

Օվանալոց

ԱԶԱՏՈՒԹՅԻՆ

«Ո՞ւր է փաքրիկ արտոյտի բոյնն

Որ ինձ իմ հայրս ցուցուց.

Հաւկիթներն որ տեղ են սիրուն արտոյտին» —

կը հարցընէր Լորի Լին:

Ու վերջապէս նա զըսան բոյնն արտոյտին,

Բայց հաւկիթներ չըկային:

«Ինչու վարն այդ տեղ կը փրնունս

Բարձրէն երկու փոքր արտոյտներ երգեցին. —

Ըզմնց զըսան կեղեց մնաք կոտրեցինք.

Ու զըսանք բոյն մը հոս վեր» :

Եւ երջանիկ թըռչուններ

Ալուուն երկնից վրայէն անցան երգելով:

B. Monroe

Գ Ե Ր Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ն

Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ւ

Ե.

Քնարերգական բանաստեղծութիւն

Ջը կայ բան մը որ կարենայ լաւ բա-
ցարել գրական շարժման զօրութիւնը
աւատական Գերմանիոյ մէջ, քան ցնար-
երգական բանաստեղծութեան տարօրի-
նակ ծաւալումը: Հագներգոյները (Minne-
singer) երկու խումբի կը բաժնուին,
զիւցաներգական ու ցնարերգական, կամ,
ինչպէս որ կ'ըսէ իրենցմէ մէկը, նկա-
րիչներ ու սոխակներ: Վերջինները աւելի
բազմաթիւ են. բոլոր անտառները լեցուն
են անոնցմով, իրենց արձագանքը կը լը-
սուի զղեակէ զղեակէ: Ժի ու ժի զարու
Գերմանիան ունեցած է զրեթէ երկու հա-
րիւր ցնարերգական բանաստեղծներ. ա-
սոնց երկերը ժողված է Ցուրիխի համբա-
ւաւոր Խովէր Մանէս հաւաքիչը և պա-
կամը լրացուցեր են իրմէ ետքը եկող ընդ-
օրինակիչները:

Ռ'ըշափ ալ բազմաթիւ ըլլան այդ բա-
նաստեղծները և ժամանակաւ իրարմէ հե-
ռի, այնուհանդերձ սակայն՝ մի քանի սըր-
բազան ոճերէ զուրս չեն ելներ: Իրենց
մնակի ծգած զրական գործերը կամ այն